

LIETUVOS RESPUBLIKOS FINANSŲ MINISTERIJA

Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarijai

DĖL 2021–2027 METŲ EUROPOS SĄJUNGOS FONDŲ INVESTICIJŲ PROGRAMOS LĖŠŲ PERSKIRSTYMO

Lietuvos Respublikos finansų ministerija teikia Lietuvos Respublikos Vyriausybės š. m. rugpjūčio 20 d. ministrų pasitarimui svarstyti pasiūlymus dėl 2021–2027 metų Europos Sąjungos fondų investicijų programos (toliau – Investicijų programa) lėšų perskirstymo.

Tikslas – prieš pradėdant rengti Investicijų programos keitimą ir jį derinti su Europos Komisija, gauti Lietuvos Respublikos Vyriausybės pritarimą lėšų perskirstymui.

Atsižvelgiant į Investicijų programos vidurio laikotarpio peržiūros metu siūlomus sanglaudos politikos reglamentų pakeitimus (toliau – reglamentai), sudaroma galimybė valstybėms narėms papildomai įtraukti naujus specialiuosius prioritetus. Šie prioritetai orientuoti į Europos Sąjungos (toliau – ES) atsparumo, strateginio savarankiškumo ir konkurencingumo stiprinimą – įskaitant investicijas į gynybą ir saugumą, kritinę energetinę infrastruktūrą, civilinę saugą, tvarų vandens išteklių valdymą bei prieinamo ir tvaraus būsto plėtrą. Šių prioritetų įtraukimas atspindi siekį sustiprinti ES sanglaudos politikos gebėjimą operatyviai reaguoti į nuolat kintančius geopolitinius, ekonominius ir klimato kaitos iššūkius.

Investicijų programos keitimą būtina pradėti kuo greičiau, nes reglamentuose numatyta galimybė pasinaudoti lankstumo ir paskatų mechanizmais tik Investicijų programos vidurio laikotarpio peržiūros metu. Valstybės narės, norinčios pasinaudoti su naujais prioritetais susijusiais lankstumo mechanizmais, privalo pateikti Investicijų programos pakeitimą ir susijusius dokumentus iki **2025 m. gruodžio 31 d.**

Pažymėtina, kad valstybėms narėms, kurios skiria ne mažiau kaip 10 procentų visos Investicijų programos sumos naujiems specialiesiems prioritetams, taikomos šios papildomos paskatos:

- papildomas **1,5 procento vienkartinis avansas**, o Lietuvai, kaip valstybei narei, besiribojančiai su Rusija ir Baltarusija, – **9,5 procento** visos Investicijų programos vertės **avansas** (Lietuvai būtų išmokėtas 569 mln. eurų avansas 2026 m.);

- **10 procentinių punktų didesnis ES kofinansavimas** visai Investicijų programai (Lietuvoje tai sudarytų: 95 proc. ES kofinansavimo Vidurio ir vakarų Lietuvos regionui, 60 proc. ES kofinansavimo Sostinės regionui);

• **išlaidų tinkamumo finansuoti laikotarpio pratęsimas vieniems metams** visai Investicijų programai, t. y. iki 2030 metų pabaigos.

Atsižvelgdama į tai, kas išdėstyta, Finansų ministerija siūlo Investicijų programos vidurio laikotarpio peržiūros metu perskirstyti **545 mln. eurų** Investicijų programos lėšų, iš jų:

- 89 mln. eurų – gynybos ir saugumo pramonei stiprinti;
- 161,6 mln. eurų – kariniam mobilumui;
- 42,9 mln. eurų – požeminiams elektros kabeliams tiesti ir įkrovimo infrastruktūrai įrengti;
- 50 mln. eurų – sveikatos infrastruktūrai pritaikyti grėsmėms;
- 35,5 mln. eurų – civilinei saugai (centrinės valdžios poreikiams);
- 14 mln. eurų – mokymams, skirtiems ekstremaliosioms situacijoms ir grėsmėms pasirengti;
- 152 mln. eurų – regionų atsparumui ir pasirengimui ekstremaliosioms situacijoms didinti (vandenviečių apsauga, priedangų įrengimas ir kt. civilinės saugos priemonės, socialinio būsto infrastruktūra).

Atkreipiame dėmesį, kad papildomos lėšos naujoms veikloms vykdyti būtų skiriamos perskirstant Investicijų programoje sutaupytas ar nepanaudotas lėšas bei perkeltant lėšas iš esamų veiklų naujiems prioritetams. Naujiems prioritetams perskirstant Investicijų programos lėšas iš esamų Investicijų programos veiklų, kartu būtų sudaromos teisinės prielaidos už tokią pačią Investicijų programos lėšų dalį prisiimti daugiau įsipareigojimų sudarant projektų sutartis dėl Investicijų programos veiklų vykdymo, negu ministerijoms skirta Investicijų programos lėšų.

PRIDEDAMA. Lietuvos Respublikos Vyriausybės pasitarimo protokolo projektas, 1 lapas.